

Nieuwsbrief ERF Updates - Nummer 10, 2020

Nummer 10, 2020

Redactie: mr. F.M.H. Hoens.

INHOUDSOPGAVE

Hof

- [Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2020:891](#) 12-05-2020
- [Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2020:3375](#) 28-04-2020
- [Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2020:1360](#) 21-04-2020
- [Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2020:3248](#) 21-04-2020
- [Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2020:3273](#) 21-04-2020
- [Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2020:3250](#) 21-04-2020
- [Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2020:1348](#) 16-04-2020
- [Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2020:2686](#) 31-03-2020
- [Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2020:1168](#) 12-03-2020

Rechtbank

- [Rechtbank Oost-Brabant, ECLI:NL:RBOBR:2020:2375](#) 24-04-2020
- [Rechtbank Midden-Nederland, ECLI:NL:RBMNE:2020:1601](#) 24-04-2020
- [Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2020:3211](#) 22-04-2020
- [Rechtbank Midden-Nederland, ECLI:NL:RBMNE:2020:1630](#) 17-04-2020
- [Rechtbank Midden-Nederland, ECLI:NL:RBMNE:2020:1512](#) 16-04-2020
- [Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2020:2907](#) 16-04-2020
- [Rechtbank Noord-Holland, ECLI:NL:RBNHO:2020:2899](#) 15-04-2020
- [Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2019:6062](#) 23-12-2019

RECHTSPRAAK

Kort na elkaar overlijden tijdens huwelijksreis. Versterferfrecht van toepassing, aldus hof. Geen onaanvaardbaar resultaat.

X en Y zetten hun geregistreerd partnerschap om in een huwelijk. Tijdens hun huwelijksreis in de Dominicaanse Republiek overlijden beiden, waarschijnlijk door voedselvergiftiging. Zij hebben geen testamenten en geen huwelijkse voorwaarden gemaakt. De moeder van Y vordert een verklaring voor recht dat Y, door het eerdere overlijden van X, enig erfgenaam is van X (art. 4:10 lid 1 onder a BW). De rechtbank wees deze vordering af met een beroep op de onaanvaardbaarheidsexceptie (art. 6:2 lid 2 BW) (ECLI:NL:RBDHA:2019:4).

Het hof wijst de verklaring voor recht toe. Het is duidelijk dat wat X en Y is overkomen, zeer schrijnend is en dat het leed van hun nabestaanden onbeschrijflijk groot moet zijn. Dit staat los van de (juridische) vraag of er ruimte is om de bepaling niet toe te passen, aldus het hof. Die ruimte is er alleen wanneer toepassing zou leiden tot (naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid) onaanvaardbare gevolgen. Daarvan is volgens het hof in deze zaak geen sprake.

De rechtbank stelde vast dat X voor Y is overleden, het hof onderschrijft dit oordeel. De commoriëntenregeling (art. 4:2 BW) speelt daardoor geen (directe) rol.

Volgens het hof geldt artikel 6:2 lid 2 BW ook in het erfrecht. De onaanvaardbaarheidsexceptie moet met terughoudendheid toegepast worden. Een belangrijk rechtsbeginsel in het erfrecht is het beginsel van rechtszekerheid. Gelet op de aard van het erfrecht – dat ook derden raakt – moet de rechter extra voorzichtig zijn om een erfrechtelijke regel buiten toepassing te laten.

Vervolgens bekijkt het hof het systeem van het erfrecht en constateert dat de wetgever een vergelijkbare situatie als de onderhavige onder ogen heeft gezien, maar deze toch niet heeft willen regelen (door uitbreiding van de commoriëntenregeling). Als een erflater van het versterferfrecht wil afwijken, dan moet hij een testament maken. Daarvoor gelden strenge regels, vanwege het rechtszekerheidsbeginsel. Deze regels bevorderen dat het testament daadwerkelijk de wil van erflater bevat en erflater de consequenties goed begrijpt.

Tot slot gaat het hof na wat de concrete gevolgen zijn van het wel en niet toepassen van artikel

4:10 lid 1 onder a BW en concludeert dat het resultaat van het versterkerrecht in dit geval niet onaanvaardbaar is. Daarbij wijst het hof erop dat de nalatenschap van X niet is gevormd door familievermogen en dat de moeder van Y heeft aangeboden persoonlijke bezittingen aan de familie van X af te staan. Dat X en Y niet hebben nagedacht over de situatie die zich heeft voorgedaan, is niet uitzonderlijk, aldus het hof. Ook benoemt het hof dat X weinig tot geen contact had met haar familie en haar nalatenschap via een faillissement van haar vader mogelijk aan zijn schuldeisers ten goede zou komen.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 12-05-2020

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2020:891

Zaaknummer: 200.255.304/01

Rechters: S.H.M. van der Heiden, E.A. Mink en F.R. Salomons

Wetsartikelen: 4:10 BW, 4:2 BW en 6:2 BW

RECHTSPRAAK

Bedrijfsopvolgingsfaciliteit en vastgoed-bv. Verhuur versus en projectontwikkeling.

X erft (certificaten van) aandelen in A bv. A bv houdt zich bezig met ontwikkeling en verhuur van vastgoed (ongeveer 300 objecten) en heeft 42 medewerkers in dienst. In het kader van de bedrijfsopvolgingsfaciliteit (BOF, art. 35b e.v. SW 1956) is in geschil of A bv met haar gehele vermogen een materiële onderneming drijft (art. 3.2 Wet IB 2001), of alleen met het deel dat verband houdt met projectontwikkeling (art. 35c lid onder c SW 1956).

Net als de rechtbank (ECLI:NL:RBNHO:2018:5635) oordeelt het hof dat de verwevenheid van de ontwikkelings- en verhuuractiviteiten er niet toe leidt dat het gehele vermogen kwalificeert als ondernemingsvermogen. Voor de toepassing van de BOF moeten de ontwikkelingsactiviteiten en de verhuuractiviteiten afzonderlijk beoordeeld worden, zie HR 29 mei 1996, nr. 30 774, BNB 1996/232 en HR 10 maart 2017, ECLI:NL:HR:2017:396, BNB 2017/114.

De enkele omstandigheid dat de bv een zeer omvangrijke portefeuille onroerende zaken bezit en verhuurt, waarvoor een professionele organisatie is ingericht, brengt op zichzelf nog niet mee dat de portefeuille als onderneming is aan te merken. Evenmin brengt dit mee dat de voor de verhuuractiviteiten verrichte werkzaamheden als ‘arbeid-plus’ kwalificeren. Daarvoor dient een vergelijking te worden gemaakt met de activiteiten van grote vastgoedbeleggingsorganisaties. Volgens het hof verrichten andere grote vermogensbeheerders vergelijkbare werkzaamheden en is niet voldaan aan de ‘arbeid-plus’ toets. Evenmin is hier voldaan aan de ‘rendement-plus’ toets. De onroerende zaken die voor de verhuur dienen, vormen geen materiële onderneming.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 12-03-2020

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2020:1168

Zaaknummer: 18/00446

Rechters: R.C.H.M. Lips, B.F.A. van Huijgevoort en I. Obbink-Reijngoud

Wetsartikelen: 3.2 Wet IB 2001, 35b SW 1956 en 35c SW 1956

RECHTSPRAAK

Twee onverdeelde nalatenschappen en beheersperikelen. Verhuur en verpachting van onroerend goed. Executeur en overige deelgenoten.

In deze tussenuitspraak zijn twee onverdeelde nalatenschappen aan de orde, van twee ouders. Vader is na moeder overleden. Tot beide nalatenschappen behoren onverdeelde aandelen in landerijen en in een woning. Kind X is executeur in vaders nalatenschap. De vraag is of X als executeur aansprakelijk is voor het niet verpachten van de landerijen en het niet opnieuw verhuren van de woning. Het hof meent van niet.

Vader wilde geen vergoeding voor het gebruik van de landerijen. Het alsnog verhuren of verpachten is dan geen beheershandeling maar een beschikkingshandeling, waartoe X alleen bevoegd is voor zover tegeldemaking nodig is voor bijvoorbeeld voldoening van schulden (art. 4:147 lid 1 BW). Daarvan is geen sprake. Overigens berust het beheer ook bij de erfgenamen van moeder als deelgenoten (art. 3:170 BW).

Het opnieuw verhuren van een tevoren ook al verhuurde woning is in beginsel wel een beheersdaad. Het beheer berust bij de erfgenamen van moeder en bij X als executeur in de nalatenschap van vader (art. 3:170 BW). Zij hadden ieder voor zich de kantonrechter om een beheersregeling kunnen verzoeken (art. 3:168 lid 2 BW).

Gelet op het beheer bij de erfgenamen van moeder, is X ook niet aansprakelijk voor een eventuele waardedaling van het onroerend goed.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 28-04-2020

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2020:3375

Zaaknummer: 200.204.904/01

Rechters: M.E.L. Fikkers, O.E. Mulder en M. Weissink

Wetsartikelen: 3:168 BW, 3:170 BW en 4:147 BW

RECHTSPRAAK

Schenken niet rechtsgeldig vernietigd door curatoren van erflater.

A is onder curatele gesteld van zijn neef en nicht. De curatoren vernietigen onderhandse schenkingen door A aan twee bekenden van A die A hand- en spandiensten verlenen. A heeft deze bekenden (X en Y) ook tot enige erfgenamen benoemd.

Volgens de curatoren zijn de schenkingen onder misbruik van omstandigheden gedaan (art. 3:44 lid 4 BW). Zij hebben X en Y met toestemming van de kantonrechter gedagvaard. Vlak voordat de rechtbank vonnist, overlijdt A. De procedure wordt voortgezet op basis van artikel 225 lid 4 Rv.

Artikel 7:176 BW behelst een bijzondere bewijslastverdeling. De curatoren hebben volgens de rechtbank echter niets gesteld over het vereiste causale verband tussen de afhankelijkheid van A en de schenkingen. Ook hebben zij niets gesteld over het door A geleden nadeel. X en Y hebben daarentegen terecht gewezen op het feit dat de schenkingen in lijn waren met het testament en A zijn vermogen tijdens leven toch niet had kunnen opeten. Aanwijzingen dat het testament nietig of vernietigbaar zou zijn, ontbreken.

De schenkingen zijn volgens de rechtbank niet rechtsgeldig vernietigd door de curatoren.

Instantie: Rechtbank Midden-Nederland

Datum uitspraak: 24-04-2020

ECLI: ECLI:NL:RBMNE:2020:1601

Zaaknummer: NL19.14692

Rechters: A.F. Hermans

Wetsartikelen: 225 Rv, 3:44 BW en 7:176 BW

RECHTSPRAAK

Schenking van aandelen in vastgoed-bv en bedrijfsopvolgingsfaciliteit.

H bv verhuurt circa 1100 garageboxen en 57 bedrijfsruimten, met een geschatte waarde van tien miljoen euro. De aandelen in H bv worden gehouden door vader en moeder. Vader schenkt in 2016 aandelen aan hun beide dochters. Hun beroep op de bedrijfsopvolgingsfaciliteit (BOF, art. 35b SW 1956 e.v.) wijst de inspecteur af. In geschil is of H bv een materiële onderneming drijft als bedoeld in artikel 3.2 Wet IB 2001. Volgens de rechtbank was dit niet het geval (ECLI:NL:RBGEL:2018:5136). Het hof bevestigt thans dit vonnis.

De begiftigde wijst onder meer op een gemiddeld samengesteld brutojaarrendement van 20%. Volgens de begiftigde ligt daarmee de bewijslast dat geen sprake is van een materiële onderneming bij de inspecteur. Het hof vindt voor dit betoog geen steun in het recht. Dit gestelde rendement geeft ook onvoldoende aanleiding om aan te nemen dat aan de 'rendement-plus' eis is voldaan, alleen al omdat in dit rendement autonome marktontwikkelingen zijn begrepen.

Zie parallelle procedures ECLI:NL:GHARL:2020:3247 en ECLI:NL:GHARL:2020:3249.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 21-04-2020

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2020:3248

Zaaknummer: 19/00060

Rechters: B.F.A. van Huijgevoort, I. Obbink-Reijngoud en R.C.H.M. Lips

Wetsartikelen: 35b SW 1956 en 3.2 Wet IB 2001

RECHTSPRAAK

Schenkingsvrijstelling eigen woning ook mogelijk voor vóór de schenking betaalde verbouwkosten, mits schenking te verwachten viel.

X ontvangt in december 2013 een schenking van 100.000 euro van haar ouders. In de aangifte schenkbelasting doet X beroep op de – met ingang van 1 oktober 2013 geldende – tijdelijk verruimde vrijstelling in verband met de eigen woning (Besluit van 16 september 2013, BLKB 2013/1699M dat aansluit op art. 33a SW 1956, tekst 2014). In 2016 overlegt X op verzoek van de inspecteur facturen waaruit blijkt dat X de schenking heeft besteed aan verbouwing van haar eigen woning. Een deel van de facturen heeft X voor de schenking al ontvangen en betaald.

Volgens de inspecteur vallen deze laatste facturen niet onder de regeling van de verruimde vrijstelling. Een navorderingsaanslag volgt. Volgens de rechtbank (ECLI:NL:RBGEL:2019:181) was wel voldaan aan de geldende voorwaarden wat betreft kosten die vanaf 1 oktober 2013 zijn betaald door X (voormeld besluit en art. 5 Uitvoeringsregeling SW 1956, tekst 2013).

Net als de rechtbank meent ook het hof dat geen volgtijdelijk verband vereist is tussen de schenking en de besteding daarvan. De enkele omstandigheid dat een begiftigde uitgaven voor verbetering of onderhoud van de eigen woning aanvankelijk financiert uit eigen middelen of een daartoe aangegane lening en pas nadien de schenking ontvangt, zodat de uitgaven ter zake van de verbetering of het onderhoud niet van meet af aan zijn voldaan uit de geschonken gelden, behoeft niet in de weg te staan aan de toepassing van de vrijstelling. Volgens het hof is echter wel vereist dat de begiftigde ten tijde van het voldoen van de verbouwkosten al het oogmerk had om die kosten te financieren uit de schenking en de schenking ook daadwerkelijk door de schenker is betaald ter uitvoering van dit oogmerk.

Daarvan is hier geen sprake. Dat de vader van X in verband met de voorgenomen verbouwing had opgemerkt ‘dat het financieel wel goed zou komen’, maakt nog niet aannemelijk dat op het moment van X’s opdracht aan de aannemer redelijkerwijs te verwachten was dat X met het oog op die verbouwkosten de schenking zou ontvangen. Dit wordt niet anders in het licht van de schenkingstraditie die eruit bestond dat de ouders jaarlijks een aanzienlijk bedrag aan de kinderen schonken. In juli 2013 was immers al de eerste tariefschijf aan ieder kind

geschonken.

De vrijstelling is niet van toepassing op de voor de schenking in december 2013 betaalde verbouwingskosten.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 21-04-2020

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2020:3250

Zaaknummer: 19/00243

Rechters: I. Obbink-Reijngoud, B.F.A. Huijgevoort en R.C.H.M. Lips

Wetsartikelen: 33a SW 1956 en 5 UR SW 1956

RECHTSPRAAK

Uitleg testament. Verkeerd uitgesloten wilsrechten.

Erflater laat zijn tweede echtgenote en zijn kinderen uit zijn eerste huwelijk als erfgenamen achter. Zijn nalatenschap vererft volgens de wettelijke verdeling. In zijn testament heeft erflater de wilsrechten van artikel 4:19 BW en artikel 4:20 BW uitgesloten. De kinderen beroepen zich tevergeefs op het wilsrecht van artikel 4:21 BW.

Net als de rechtbank in eerste instantie legt het hof het testament aldus uit (art. 4:46 BW) dat erflater de wilsrechten van artikel 4:21 BW en artikel 4:22 BW heeft bedoeld uit te sluiten. Partijen zijn het erover eens dat uitsluiting van artikel 4:19 BW en artikel 4:20 BW hier zinloos is. Uit wat de notaris heeft verklaard – dat hij per ongeluk de verkeerde wilsrechten heeft opgenomen in de akte – blijkt volgens het hof duidelijk wat erflater wilde regelen en waarom.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 21-04-2020

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2020:3273

Zaaknummer: 200.239.551

Rechters: J.H. Lieber, M.L. van der Bel en M.H.F. van Vugt

Wetsartikelen: 4:19 BW, 4:20 BW, 4:21 BW, 4:22 BW en 4:46 BW

RECHTSPRAAK

***Conservatoir beslag onder langstlevende na wettelijke verdeling.
Vordering kind opeisbaar door testamentaire strafbepaling?***

De moeder van X is in 2017 overleden. Haar nalatenschap is vererfd volgens de wettelijke verdeling (art. 4:13 BW). Moeder heeft in haar testament bepaald dat de vorderingen van de kinderen op vader opeisbaar worden als vader 'enige krachtens dit testament op hem rustende verplichting ten opzichte van de overige erfgenamen niet nakomt'. Vader is executeur en als zodanig verplicht om met bekwame spoed een boedelbeschrijving op te stellen (art. 4:146 lid 2 BW). Deze verplichting is herhaald in het testament. Volgens X is vader deze verplichting niet nagekomen en is haar vordering daardoor opeisbaar geworden. X heeft ter zake conservatoir beslag onder vader gelegd. Vader vordert in deze kortgedingprocedure tevergeefs om opheffing van het beslag.

Volgens de kortgedingrechter is niet summierlijk gebleken van de ondeugdelijkheid van het beslag. Vader heeft als executeur niet alleen bevoegdheden, maar ook verplichtingen (art. 4:144 BW), in het bijzonder de verplichtingen uit artikel 4:146 lid 2 BW (boedelbeschrijving) en artikel 4:148 BW (inlichtingen verschaffen). Onder 'met bekwame spoed' in artikel 4:146 BW wordt doorgaans een termijn van 4-6 maanden verstaan. Deze termijn heeft vader in ieder geval overschreden. Dit leidt op grond van het testament in beginsel tot opeisbaarheid van de vordering van X.

Of de bodemrechter zal oordelen dat de vordering in dit geval opeisbaar is, hoeft in deze kortgedingprocedure niet beantwoord te worden. Het belang van X om haar gestelde aanspraak veilig te stellen weegt in dit geval zwaarder dan het belang van vader bij opheffing van het beslag.

Instantie: Rechtbank Oost-Brabant

Datum uitspraak: 24-04-2020

ECLI: ECLI:NL:RBOBR:2020:2375

Zaaknummer: C/01/355203 / KG ZA 20-61

Rechters: E. Loesberg

Wetsartikelen: 4:13 BW, 4:146 BW, 4:148 BW en 4:144 BW

RECHTSPRAAK

***Kantoorgenoot vereffenaar benoemd tot opvolgend vereffenaar.
Ontslag op eigen verzoek.***

Een benoemde vereffenaar (advocaat) verzoekt het eigen ontslag (art. 4:206 lid 5 BW) en de benoeming van een opvolgend vereffenaar. De reden is dat de vereffenaar het advocatenkantoor verlaat en zijn werkzaamheden overlaat aan een kantoorgenoot. De erfgenamen stemmen in met de opvolging door de kantoorgenoot. De rechtbank wijst het verzoek toe.

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 16-04-2020

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2020:2907

Zaaknummer: C/15/298630 / HA RK 20-13

Rechters: A.E. Merkus

Wetsartikelen: 4:206 BW

RECHTSPRAAK

Welke stichting heeft erflater tot erfgenaam benoemd? Vergissing in persoon?

Erflater heeft in 2013 in een testament Stichting Fonds voor het Hart te Amsterdam als een van zijn erfgenamen aangewezen. De twee executeurs, van wie een de notaris is die het testament opstelde, vorderen de verklaring voor recht dat een bij erflaters overlijden bestaande Haagse stichting met dezelfde naam niet de erfgenaam is. De Haagse stichting heeft op enig moment rechten overgenomen op het gebruik van de naam en daaraan gerelateerde zaken.

Vaststaat dat de Amsterdamse stichting niet meer bestond bij erflaters overlijden en daarom niet kan erven (bestaanseis, art. 4:56 BW). Ook staat vast dat de Haagse stichting niet de rechtsopvolger is van de Amsterdamse stichting in de zin van artikel 4:56 BW.

De Haagse stichting beroept zich op artikel 4:46 lid 3 BW. De rechtbank vindt ook dat erflater zich klaarblijkelijk in de aanduiding van een persoon heeft vergist, omdat de Amsterdamse stichting al niet meer bestond bij het opstellen van het testament. De vraag is vervolgens of erflater de Haagse stichting heeft willen benoemen. De rechtbank kan dit niet ondubbelzinnig vaststellen en wijst de verklaring voor recht toe.

Instantie: Rechtbank Den Haag

Datum uitspraak: 22-04-2020

ECLI: ECLI:NL:RBDHA:2020:3211

Zaaknummer: C/09/577908 / HA ZA 19-813

Rechters: A.C. Bordes

Wetsartikelen: 4:46 BW en 4:56 BW

RECHTSPRAAK

Een kwart miljoen verdwenen voor overlijden. Kinderen kunnen schenking niet aantonen.

Vader heeft zijn kinderen een bedrag in contanten gelegateerd gelijk aan ieders legitieme portie. Zij hebben sterke vermoedens dat een bedrag dat anderhalf jaar voor erflaters overlijden van een Zwitserse bankrekening contant is opgenomen (bijna 250.000 euro), nog tot de nalatenschap behoort. Het hof acht de kinderen echter niet geslaagd in het bewijs. Hoewel het vragen oproept dat het bedrag geheel afwezig lijkt te zijn en de partner van erflater tot op zekere hoogte 'de schijn tegen heeft', kan niet uitgesloten worden dat erflater het geld heeft weggeschonken rond zijn remigratie vanuit België. Erflater was immers een sociale man en leefde in onmin met zijn kinderen, die hij heeft onterfd.

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 21-04-2020

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2020:1360

Zaaknummer: 200.196.332_02

Rechters: I.B.N. Keizer, M.G.W.M. Stienissen en R.R.M. de Moor

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

***Vereffenaar niet-ontvankelijk in verzoek om onderbewindstelling
erfgenaam.***

Er is een vereffenaar van de nalatenschap van de vader van Y benoemd. Deze vereffenaar verzoekt met een broer van Y (mede-erfgenaam) om het erfdeel van Y onder bewind te stellen. De kantonrechter verklaart de vereffenaar niet-ontvankelijk. De vereffenaar behoort niet tot de personen die onderbewindstelling kunnen verzoeken (art. 1:432 lid 1 BW). De broer is wel ontvankelijk.

De kantonrechter wijst het verzoek niettemin af. De ergernis van de vereffenaar en de broer over het stilzitten van Y en over haar frustreren van de goede en voortvarende afwikkeling van de nalatenschap is goed invoelbaar. Y heeft echter wel haar eigen belangen behartigd door de nalatenschap beneficiair te aanvaarden en in deze procedure te reageren. Dat Y een verwarde indruk maakte op de de vereffenaar legt hier geen gewicht in de schaal nu hij geen psycholoog of psychiater of anderszins deskundige is ten aanzien van de geestesvermogens. Al met al is onvoldoende aannemelijk dat Y als gevolg van haar lichamelijke of geestelijke toestand niet in staat is haar vermogensrechtelijke belangen zelf behoorlijk waar te nemen.

Instantie: Rechtbank Midden-Nederland

Datum uitspraak: 17-04-2020

ECLI: ECLI:NL:RBMNE:2020:1630

Zaaknummer: 8195251 AT VERZ 19-771

Rechters: M.J. Smit

Wetsartikelen: 1:432 BW

RECHTSPRAAK

Alimentatie. Bewindvermogen rechthebbende telt mee voor zijn draagkracht.

In een echtscheidingsprocedure rijst bij de beoordeling van kinder- en partneralimentatie de vraag of het vermogen dat de man onder bewind heeft verkregen van zijn familie, meetelt voor zijn draagkracht. De rechtbank oordeelt van wel.

Ook al kan de man door het bewind nog niet feitelijk over het vermogen beschikken, met het inkomen uit dit vermogen moet rekening worden gehouden bij het bepalen van zijn draagkracht. Van de man kan verlangd worden dat hij zich tot zijn ouders wendt om over een deel van het vermogen te kunnen beschikken, om te kunnen voldoen aan zijn wettelijke onderhoudsverplichting. Desnoods kan de man zich tot de rechter wenden.

Het feit dat de bedoeling van het bewind is om het kapitaal in de familie te behouden en het een voorschot op zijn erfenis betreft (estate planning), leidt niet tot een ander oordeel. De rechtbank vindt dat het voldoen aan een onderhoudsplicht voor een minderjarige maar ook voor een gewezen echtgenoot zwaarder weegt, ook in moreel opzicht, dan het behoud van het familievermogen.

Instantie: Rechtbank Midden-Nederland

Datum uitspraak: 16-04-2020

ECLI: ECLI:NL:RBMNE:2020:1512

Zaaknummer: C16/477525/FA RK 19-1616

Rechters: M.A.A.T. Engbers

Wetsartikelen: 7:182 BW en 4:175 BW

RECHTSPRAAK

Meerderjarigenbewindvoerder krijgt machtiging om erfrechtelijke vorderingen kinderen te voldoen.

Vader en moeder zijn in 1983 gescheiden. De voormalige echtelijke woning is nooit verdeeld. Moeder overlijdt in 2011 zonder testament. Het vermogen van vader wordt in 2018 onder bewind gesteld. Een van de kinderen is de meerderjarigenbewindvoerder. De woning wordt in 2019 verkocht en de opbrengst wordt op een bewindrekening gestort. De bewindvoerder verzoekt met succes machtiging om de helft van de opbrengst uit te keren aan de kinderen als erfgenamen van moeder.

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 16-04-2020

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2020:1348

Zaaknummer: 200.259.405_01

Rechters: H. van Winkel, C.N.M. Antens en E.L. Schaafsma-Beversluis

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Recht op informatie legitimaris bij vermoedelijk geringe nalatenschap.

Moeder overlijdt in 2013, vader in 2016. Vader heeft slechts een van de zes kinderen tot erfgenaam benoemd. Dit kind heeft zijn nalatenschap beneficiair aanvaard. De nalatenschap van moeder is vererfd volgens haar ouderlijke boedelverdelingstestament (art. 4:1167 oud BW). Twee door vader onderfde kinderen verlangen inzage in de omvang van vaders nalatenschap, zulks ter voldoening van hun vorderingen op vader uit moeders nalatenschap ter voldoening van hun legitieme portie in vaders nalatenschap (art. 4:78 BW).

De rechtbank acht het, gelet op overgelegde stukken, niet onaannemelijk dat de nalatenschap van vader negatief is. In dergelijke omstandigheden heeft het geen zin onnodig kosten te maken voor het verstrekken van informatie, aldus de rechtbank. Eisers moeten genoegen nemen met inzage in banksaldi per vaders overlijdensdatum en aangiften en aanslagen inkomstenbelasting over het jaar van overlijden en het jaar daarvoor.

Kosten die met de informatieplicht gepaard gaan, komen in beginsel ten laste van de nalatenschap (vergelijk ECLI:NL:RBROT:2016:7812). Als de nalatenschap positief is, komen de kosten voor rekening van alle partijen.

Instantie: Rechtbank Noord-Holland

Datum uitspraak: 15-04-2020

ECLI: ECLI:NL:RBNHO:2020:2899

Zaaknummer: C/15/291544 / HA ZA 19-477

Rechters: M.C. van Rijn

Wetsartikelen: 4:1167 oud BW en 4:78 BW

RECHTSPRAAK

Bewindvoerder en executeur schadeplichtig door tekortschieten in goede zorg. Schadestaatprocedure.

Dit betreft de schadestaatprocedure (eerste aanleg: ECLI:NL:RBMNE:2017:5053) na de hoofdprocedure ECLI:NL:GHARL:2018:573. X heeft als executeur, tevens bewindvoerder (schenkingsbewind en testamentair bewind) en bestuurder van vennootschappen, onrechtmatig gehandeld jegens de twee kinderen van erflater/schenker.

X heeft als bewindvoerder (zonder zekerheden) leningen verstrekt uit het onder bewind gestelde vermogen aan erflaters onderneming, terwijl hij het bewindvermogen tegen bijzondere risico's had moeten beschermen. Voorts heeft X excessief gedeclareerd en is hij tekortgeschoten in zijn verplichting om periodiek rekening en verantwoording af te leggen aan de kinderen. Ook als executeur is hij tekortgeschoten.

Ten aanzien van X's beroep op matiging van de schadevergoeding (art. 6:109 BW) en eigen schuld van de kinderen (art. 6:101 BW) sluit het hof zich aan bij het oordeel van de rechtbank en merkt in aanvulling het volgende op. Met de stelling van X dat de kinderen de nalatenschap van hun vader zuiver hebben aanvaard, waardoor de ondernemersrisico's, kosten en verliezen voor hun rekening komen en dat zij bovendien meer hadden kunnen en moeten toezien op het handelen van X, geeft X er bepaald geen blijk van dat hij zich bewust is van de ernst van zijn tekortschieten in iedere hoedanigheid (als bewindvoerder, executeur, bestuurder, maar ook als vertrouwenspersoon van erflater en kinderen) en de impact daarvan op het leven van de kinderen.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 31-03-2020

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2020:2686

Zaaknummer: 200.230.367/01 en 200.230.367/01

Rechters: M.H.F. van Vugt, R.A. Dozy en M.L. van der Bel

Wetsartikelen: en

RECHTSPRAAK

Navordering erfbelasting na inkeer ten aanzien van verzwegen vermogen. Heeft erflaatster aandeel verbeurd door verzwijging?

Vader overlijdt in 1995. Zijn nalatenschap is in 1998 verdeeld. Moeder overlijdt in 2006. Ouders hadden buitenlands vermogen, dat zij volgens de erfgenamen – (klein)kinderen – tijdens hun leven voor hen verborgen hebben gehouden. In 2014 keren de erfgenamen fiscaal in.

Na de navordering van successierecht in de nalatenschap van moeder stellen haar erfgenamen dat moeder haar aandeel in het buitenlandse vermogen heeft verbeurd door verzwijging (art. 4:1110 oud BW, vergelijk huidig art. 3:194 BW). De rechtbank verwerpt dit standpunt. Omdat het verzwijgen niet is vastgesteld in een civielrechtelijke procedure kan de rechtbank daar in deze procedure – waar de navorderingsaanslag centraal staat – niet van uitgaan. Voorts is nog levering nodig na verbeuring, aldus de rechtbank.

Instantie: Rechtbank Gelderland

Datum uitspraak: 23-12-2019

ECLI: ECLI:NL:RBGEL:2019:6062

Zaaknummer: AWB - 18 _ 5223

Rechters: R.A. Eskes, J.M.W. van de Sande en W.W. Monteiro

Wetsartikelen: 4:1110 oud BW en 3:194 BW